

EØS-tillegget

ISSN 1022-9310

Nr. 27

til De Europeiske Fellesskaps
Tidende

9. årgang

30.5.2002

	I	EØS-ORGANER	
	1.	EØS-rådet	
	2.	EØS-komiteen	
	3.	Parlamentarikerkomiteen for EØS	
	4.	Den rådgivende komité for EØS	
	II	EFTA-ORGANER	
	1.	EFTA-statenes faste komité	
	2.	EFTAs overvåkningsorgan	
2002/EØS/27/01		Vedtak i EFTAs overvåkningsorgan nr. 308/01/COL av 30. oktober 2001 om innføring av nye retningslinjer for anvendelse av EØS-avtalens statsstøtteregele på statsstøtte og risikokapital, og om tjueende endring av saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet	1
	3.	EFTA-domstolen	
2002/EØS/27/02		Domstolens dom av 15. mars 2002 i sak E-9/00: EFTAs overvåkningsorgan mot Kongeriket Norge	14
	III	EF-ORGANER	
	1.	Rådet	
	2.	Kommisjonen	
2002/EØS/27/03		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.2694 – Metronet/Infracor)	15
2002/EØS/27/04		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.2804 – Vendex KBB/Brico Belgium)	16
2002/EØS/27/05		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.2806 – SABIC/DSM Petrochemicals)	17
2002/EØS/27/06		Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.2836 – Achmea/Royal & Sun Alliance Benelux)	18

2002/EØS/27/07	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.2813 – Carlton+Thomson/Circuit A, RMBI, RMBC)	19
2002/EØS/27/08	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.2820 – STMicroelectronics/Alcatel Microelectronics)	20
2002/EØS/27/09	Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.2853 – Volkswagen/Din Bil)	21
2002/EØS/27/10	Innføring av forpliktelse til å yte offentlig tjeneste i henhold til rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 med hensyn til ruteflyging i Italia	22
2002/EØS/27/11	Melding fra Frankrike om endring av forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging i Frankrike	22
2002/EØS/27/12	Ruteflyging – Anbudsinndrivelse kunngjort av Italia i henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 med hensyn til ruteflyging mellom Lampedusa og Palermo	23
2002/EØS/27/13	Ruteflyging – Anbudsinndrivelse kunngjort av Italia i henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 med hensyn til ruteflyging mellom Pantelleria og Palermo	24
2002/EØS/27/14	Ruteflyging – Anbudsinndrivelse kunngjort av Italia i henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 med hensyn til ruteflyging mellom Lampedusa og Catania.	25
2002/EØS/27/15	Kommisjonsmelding innenfor rammen av rådsdirektiv 73/23/EØF av 19. februar 1973 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om elektrisk utstyr bestemt til bruk innenfor visse spenningsgrenser, endret ved rådsdirektiv 93/68/EØF	26
2002/EØS/27/16	Godkjenning av statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikkel 87 og 88 – Saker der Kommisjonen ikke gjør innsigelse	31

3. Domstolen

EFTA-ORGANER

EFTAS OVERVÅKNINGSORGAN

Vedtak i EFTAs overvåkningsorgan

2002/EØS/27/01

nr. 308/01/COL

av 30. oktober 2001

om innføring av nye retningslinjer for anvendelse av EØS-avtalens statsstøtterepler på statsstøtte og risikokapital, og om tjueniende endring av saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet

EFTAS OVERVÅKNINGSORGAN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde⁽¹⁾, særlig artikkel 61 til 63,

under henvisning til avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkningsorgan og en domstol⁽²⁾, særlig artikkel 24 og protokoll 3 artikkel 1, og

ut fra følgende betraktninger:

I henhold til artikkel 24 i overvåknings- og domstolsavtalen skal EFTAs overvåkningsorgan håndheve EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte.

I henhold til artikkel 5 nr. 2 bokstav b) i overvåknings- og domstolsavtalen skal EFTAs overvåkningsorgan utferdige meldinger og retningslinjer om spørsmål som EØS-avtalen omhandler, dersom EØS-avtalen eller overvåknings- og domstolsavtalen uttrykkelig bestemmer det eller EFTAs overvåkningsorgan anser det nødvendig.

Det vises til saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet⁽³⁾, vedtatt av EFTAs overvåkningsorgan 19. januar 1994 (EFT L 231 av 3.9.1994 og EØS-tillegget nr. 32 av samme dato).

Kommisjonen for De europeiske fellesskap vedtok 23. mai 2001 en melding om statsstøtte og risikokapital (EFT C 235 av 21.8.2001, s. 3).

Denne meldingen er relevant også for Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

Det må sikres ensartet anvendelse av EØS-avtalens statsstøtterepler i hele Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

I henhold til punkt II under overskriften 'GENERELT' på slutten av EØS-avtalens vedlegg XV skal EFTAs overvåkningsorgan etter samråd med EF-kommisjonen vedta rettsakter som tilsvarer dem som vedtas av Kommisjonen, med sikte på å opprettholde like konkurransevilkår.

Det er holdt samråd med Kommisjonen for De europeiske fellesskap.

EFTAs overvåkningsorgan har i et multilateralt møte holdt samråd med EFTA-statene om dette spørsmål –

⁽¹⁾ Heretter kalt EØS-avtalen.

⁽²⁾ Heretter kalt overvåknings- og domstolsavtalen.

⁽³⁾ Heretter kalt "retningslinjene for statsstøtte".

GJORT DETTE VEDTAK:

1. Retningslinjene for statsstøtte endres ved at det tilføyes et nytt kapittel 10A om statsstøtte og risikokapital, som fastsatt i vedlegget til dette vedtak.
2. Dette vedtak, herunder vedlegget, skal offentliggjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til De Europeiske Fellesskaps Tidende.
3. EFTA-statene skal underrettes om dette vedtak ved brev vedlagt en kopi av vedtaket, herunder vedlegget.
4. Kommisjonen for De europeiske fellesskap skal i samsvar med EØS-avtalens protokoll 27 bokstav d) underrettes ved en kopi av vedtaket, herunder vedlegget.
5. Dette vedtak har gyldighet i engelsk språkversjon.

Utferdiget i Brussel, 30. oktober 2001

For EFTAs overvåkningsorgan

Knut Almestad

President

Bernt Hammermann

Medlem av kollegiet

VEDLEGG

10A. Statsstøtte og risikokapital⁽¹⁾**10A.1 INNLEDNING**

- 1) I sin melding om statsstøtte og risikokapital⁽²⁾ beskriver Kommisjonen for De Europeiske fællesskap hvordan statsstøttereglene vil bli anvendt på tiltak for å fremme risikokapital. Kommisjonen har tidligere utformet en generell politikk for å fremme risikokapital⁽³⁾ i Fællesskapet. Blant annet har den uttrykt bekymring for at foretak i Fællesskapet kan bli for avhengige av gjeldsfinansiering⁽⁴⁾, og framhevet de vekst- og sysselsettingsmuligheter som en utvidelse av risikokapitalmarkedene kan gi⁽⁵⁾. Kommisjonen mener at visse typer foretak, eller foretak i visse utviklingsfaser, kan være bedre tjent med egenkapitalfinansiering eller lignende kapitalførsel enn med lånefinansiering alene, på grunn av kostnadene ved gjeldsbetjeningen og mange kredittinstitusjoners motvilje mot å løpe risiko.
- 2) Kommisjonen er av den oppfatning at det foreligger et underskudd på egenkapital i kapitalmarkedene, dvs. en vedvarende ubalanse der tilbudet ikke kan tilfredsstillte etterspørselen til en pris som kan godtas av begge sider, og at dette virker uheldig inn på små og mellomstore bedrifter (SMB) i Europa sammenlignet med tilsvarende foretak i Nord-Amerika. Underskuddet på egenkapital berører på den ene siden høyteknologiske, innovative og for det meste nyere foretak med stort vekstpotensial, og på den andre siden et bredt spektrum av nyere og eldre foretak innen ulike sektorer med mindre vekstpotensial, som uten ekstern risikokapital ikke kan finansiere sine utvidelsesprosjekter.
- 3) Videre påpeker Kommisjonen at tilførsel av risikokapital i hovedsak er en kommersiell virksomhet basert på kommersielle beslutninger. Av økonomiske og budsjettmessige grunner kan økningen i risikokapitalvirksomhet ikke i sin helhet oppnås gjennom offentlige midler, og dette er heller ikke ønskelig. Den viktigste utfordringen er å skape forutsetningene for at de store reservene av privat kapital som finnes i Europa, vil bli anvendt til slike investeringer. Denne utfordringen består i like stor grad i å øke foretakenes etterspørsel etter kapital som i å øke investorenes tilførsel av kapital. Videre har Kommisjonen erkjent at offentlig finansiering av risikokapitaltiltak bør begrenses til tilfeller der det er påvist en markedssvikt⁽⁶⁾.
- 4) Overvåkningsorganet deler Kommisjonens syn. Det er imidlertid unngåelig at offentlig finansiering av risikokapitaltiltak reiser spørsmålet om forenlighet med EØS-avtalens statsstøtteregler.

10A.2. MÅL OG VIRKEOMRÅDE FOR DISSE RETNINGSLINJER OG FORHOLDET TIL ANDRE RETNINGSLINJER

- 1) Disse retningslinjer har to hovedmål:
 - å gjøre rede for hvordan Overvåkningsorganet vil anvende definisjonen av statsstøtte i EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1 på tiltak som har til formål å skaffe til veie eller fremme risikokapital ('risikokapitaltiltak'),

⁽¹⁾ Dette kapittel svarer innholdsmessig til Kommisjonens melding om statsstøtte og risikokapital (EFT C 235 av 21.8.2001, s. 3). Før meldingen om statsstøtte og risikokapital ble vedtatt, hadde Kommisjonen gjort en rekke vedtak om statsstøtte og risikokapital. Overvåkningsorganet viser i disse retningslinjer til de samme vedtak som i kommisjonsmeldingen.

⁽²⁾ EFT C 235 av 21.8.2001, s. 3.

⁽³⁾ I dokumentet 'Risikokapital: en nøkkel til sysselsetting i Den europeiske union' (SEC(1998) 552 endelig, 31.3.1998) definerte Kommisjonen risikokapital som egenkapitalfinansiering av foretak i etablerings- og utviklingsfasen, og uttrykket anvendes i samme betydning i disse retningslinjer. 'Venturekapital' viser i hovedsak til risikokapital tilført av investeringsfond (venturekapitalfond) opprettet for dette formål. Slike fond tilbyr en blanding av egenkapitalfinansiering, 'mezzaninfinansiering' og ansvarlig lånekapital, og termen 'venturekapital' omfatter alle disse finansieringsformene.

⁽⁴⁾ 'Økonomisk reform: rapport om Fællesskapets produkt- og kapitalmarkeder', COM (1999) 10, 20.1.1999.

⁽⁵⁾ 'Risikokapital: en nøkkel til sysselsetting i Den europeiske union', SEC(1998) 552 endelig, 31.3.1998.

⁽⁶⁾ Rapport om gjennomføringen av handlingsplanen for risikokapital, COM(2000) 658 endelig, 18.10.2000, avsnitt 3.4.

- å fastsette nye kriterier for Overvåkningsorganets godkjenning av slike tiltak i tilfeller der de utgjør statsstøtte, selv om de er uforenlige med andre regler i Overvåkningsorganets retningslinjer for statsstøtte.
- 2) I tillegg tar disse retningslinjer sikte på å forklare hvorfor det kreves statsstøttekontroll på dette området, å gjøre rede for de vansker som kan oppstå ved anvendelse av gjeldende retningslinjer på slike tiltak, og å begrunne hvorfor Overvåkningsorganet anser de nye forenlighetskriteriene som både nødvendige og hensiktsmessige.
 - 3) Disse retningslinjer berører ikke under noen omstendighet forenligheten av statsstøttetiltak som oppfyller kriteriene i andre kapitler i disse retningslinjer for statsstøtte.
 - 4) Dette dokument avviker på ingen måte fra bestemmelsene i disse retningslinjer for statsstøtte om krisestøtte og omstruktureringsstøtte til foretak i vanskeligheter.
 - 5) Overvåkningsorganet vil være særlig opptatt av å hindre at disse retningslinjer anvendes for å omgå prinsipper som er fastlagt i eksisterende kapitler i disse retningslinjer for statsstøtte.

10A.3. GRUNNER FOR Å KONTROLLERE OFFENTLIG FINANSIERING AV RISIKOKAPITALTILTAK

- 1) EØS-avtalen og overvåknings- og domstolsavtalen pålegger Overvåkningsorganet å kontrollere statsstøtte i EFTA-statene, men ut over dette og i likhet med det som gjelder ved andre former for offentlig intervensjon, må nasjonale myndigheter når de avgjør om de skal gi tilsagn om eller godkjenne offentlig finansiering av tiltak for å fremme risikokapital, i størst mulig grad sørge for å begrense følgende tre atskilte, men forbundne risikokategorier:
 - Risikoen for konkurransevridning. Støttetakerne (enten de er investorer eller foretak) gis fordeler som kan føre til utilbørlig konkurransevridning i forhold til deres konkurrenter innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.
 - Risikoen for 'dødvekt' eller mangel på stimulerende virkning. Enkelte foretak som finansieres gjennom offentlig støttede tiltak, kunne ha oppnådd finansiering på tilsvarende vilkår uten slik støtte. Det er tegn på at dette forekommer, selv om det ikke er dokumentert. I slike tilfeller blir offentlige midler brukt unødige.
 - Risikoen for 'fortrenging'. Andre potensielle investorer kan faktisk avholdes fra å tilføre kapital fordi det foreligger offentlig støttede tiltak.
- 2) Ikke alle offentlige tiltak for å fremme risikokapital omfattes av definisjonen av statsstøtte i EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1 og dermed av Overvåkningsorganets statstøttekontroll. I det følgende avsnitt gjøres det derfor rede for hvordan Overvåkningsorganet tolker definisjonen av statsstøtte i forbindelse med risikokapitaltiltak.

10A.4. ANVENDELSE AV ARTIKKEL 61 NR. 1 PÅ RISIKOKAPITALTILTAK

- 1) Når det gjelder tiltak i form av tilskudd eller lån, er det som regel åpenbart hvilke foretak som eventuelt er støttetaker når det skal vurderes om det foreligger statsstøtte. Visse ordninger for å fremme risikokapital er imidlertid mer kompliserte fordi offentlige myndigheter søker å stimulere en gruppe markedsdeltakere (investorer) med sikte på å skaffe finansiering til en annen gruppe (f.eks. mindre foretak). Avhengig av hvordan tiltaket er utformet, og selv om de offentlige myndigheter bare har til hensikt å begunstige sistnevnte gruppe⁽⁷⁾, kan foretak på det ene eller andre eller på begge nivåer motta statsstøtte. I noen tilfeller kan tiltaket bestå i å opprette et fond eller et annet investeringsinstrument som eksisterer uavhengig av investorene

⁽⁷⁾ EF-domstolen har uttalt at artikkel 87 EF ikke skiller mellom statlige intervensjonstiltak ut fra deres årsaker eller formål, men definerer dem ut fra deres virkning (Sak C-173/73 *Italia* mot *Kommisjonen* [1974] saml. 709).

og foretakene det investeres i. I slike tilfeller må det også vurderes om fondet eller instrumentet kan anses som en virksomhet som mottar statsstøtte.

- 2) Ved vurdering av risikokapitaltiltak vil Overvåkningsorganet derfor måtte undersøke om tiltaket kan innebære støtte på minst tre ulike nivåer:
 - støtte til investorene,
 - støtte til et fond eller et annet investeringsinstrument som tiltaket formidles gjennom (i tilfelle av fondsandelsfond kan det være flere slike nivåer),
 - støtte til foretakene det investeres i.
- 3) For at et tiltak skal omfattes av virkeområdet for EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1, må følgende fire kriterier være oppfylt samtidig:
 - Tiltaket må omfatte bruk av statsmidler. Når offentlige myndigheter deltar direkte i finansieringen av risikokapitaltiltak eller tilbyr investorene skattemessige fordeler, er dette som regel åpenbart.
 - Tiltaket må vri konkurransen ved å gi mottakeren en fordel. Ifølge rettspraksis ved De europeiske fellesskaps domstol må Overvåkningsorganet gå ut fra at det sannsynligvis foreligger statsstøtte når statlige midler tilføres på vilkår som ikke ville godtas av en privat investor under normale markedsøkonomiske forhold. Når offentlige myndigheter derimot investerer på vilkår som en privat investor ville kunne godta, gis det ingen fordel, og det forligger derfor ingen statsstøtte⁽⁸⁾. Det følger av dette at når statlige midler tilføres på de samme vilkår som dem som gjelder for private investorer (*pari passu*), vil det normalt kunne gås ut fra at tiltaket ikke medfører noen fordel. Dersom statlige midler tilføres på gunstigere vilkår, vil det derimot som regel forligge en fordel.
 - Fordelen må være selektiv, dvs at den er begrenset til visse foretak. Et tiltak som gjelder uinnskrenket uten noen sektoriell eller geografisk avgrensning for alle foretak på hele EFTA-statens territorium, er ikke selektivt⁽⁹⁾. Dersom tiltaket er utformet på en slik måte at det bare kan gjelde for et begrenset antall foretak, er det derimot selektivt. Et tiltak er også selektivt dersom det bare omfatter investeringer i visse foretak, f.eks. i en bestemt sektor eller region. Det bør bemerkes at et tiltak som er generelt med hensyn til investorene (dvs. at det tilbys alle investorer), ikke desto mindre kan være selektivt med hensyn til de foretak det investeres i⁽¹⁰⁾.
 - Tiltaket må påvirke samhandelen mellom partene i EØS-avtalen. Ettersom kapitalinvestering er en virksomhet som i stor grad inngår i samhandelen mellom partene i EØS-avtalen, og ethvert tiltak som medfører en fordel for investorene, har som erklært mål å påvirke deres investeringsbeslutninger, vil Overvåkningsorganet normalt anse dette kriteriet som oppfylt for risikokapitaltiltak som er rettet mot investorer. Ved vurdering av om samhandelen påvirkes, vil Overvåkningsorganet måtte undersøke virkningene på kapitalmarkedene generelt, og ikke bare på investorene, dvs. at det ikke er tilstrekkelig å undersøke om investorene allerede har vært aktive på markedet for tilførsel av risikokapital til de foretak tiltaket er rettet mot. Med mindre det kan godtgjøres at det bare vil bli investert i foretak hvis virksomhet ikke inngår i samhandelen mellom partene i

⁽⁸⁾ Se kommisjonsvedtak av 4. oktober 2000 i sak N 172/2000 (Irland): Seed and Venture Capital Fund Scheme (EFT C 37 av 3.2.2001, s. 48).

⁽⁹⁾ Dette kan f.eks. være tilfellet for et skattetiltak som fremmer investering i en viss kategori finansielle instrumenter.

⁽¹⁰⁾ Se bl.a. EF-domstolens dom i sak C-156/98 *Tyskland mot Kommisjonen* [2000] saml. I-6857.

EØS-avtalen, vil Overvåkningsorganet tilsvarende anse dette kriteriet som oppfylt på alle nivåer der de øvrige kriterier er oppfylt⁽¹¹⁾.

- 4) Også andre kapitler i disse retningslinjer for statsstøtte gir fortolkninger av om enkelttiltak kommer inn under definisjonen av statsstøtte, og disse kan få anvendelse også på risikokapitaltiltak. Dette gjelder bl.a. kapitlene om offentlige myndigheters eierandeler, om anvendelse av statsstøttereglene på tiltak knyttet til direkte beskatning av foretak, og om statsgarantier⁽¹²⁾. Overvåkningsorganet vil fortsette å anvende disse reglene når det vurderer om risikokapitaltiltak utgjør statsstøtte.
- 5) I samsvar med prinsippene fastlagt ovenfor vil Overvåkningsorganet i sin vurdering av om det foreligger statsstøtte på de forskjellige nivåer, legge vekt på følgende faktorer:

(I) STØTTE TIL INVESTORENE

Når et tiltak gjør det mulig for investorer å erverve kapitalandeler i et foretak eller en gruppe foretak på gunstigere vilkår enn offentlige investorer, eller på gunstigere vilkår enn om de hadde foretatt slike investeringer uten det aktuelle tiltaket, mottar disse investorene en fordel⁽¹³⁾. Dette er tilfellet selv om investoren som følge av tiltaket selv gir en fordel til det eller de berørte foretakene. Det forhold at ingen investorer ellers ville ha foretatt slike investeringer fordi det foreligger en markedssvikt, er ikke i seg selv tilstrekkelig til å tilbakevise antakelsen om en fordel. Når investorene tilbys gunstigere vilkår, er det nettopp for å kompensere for de faktorer som forårsaket markedssvikten, og Overvåkningsorganet mener at slik kompensasjon må anses som en fordel som vil utgjøre støtte dersom investorene er foretak og de øvrige kriterier angitt ovenfor, særlig selektivitetskriteriet, er oppfylt. Dersom fordelene er begrenset til det beløp som er nødvendig for å veie opp for faktorene som forårsaket markedssvikten, kan den imidlertid på grunn av sin begrensede virkning bli ansett som forenlig med EØS-avtalen, forutsatt at den er i samsvar med prinsippene fastlagt i avsnitt 10A.8 nedenfor.

(II) STØTTE TIL FORMIDLENDE INSTRUMENTER ELLER FOND

Overvåkningsorganet vil generelt helle til den oppfatning at et fond er et instrument til å overføre støtte til investorene og/eller foretakene det investeres i, og ikke en støttemottaker i seg selv. I visse tilfeller, særlig ved overføringer til eksisterende fond med mange og uensartede investorer, kan imidlertid fondet ha karakter av et uavhengig foretak. I dette tilfellet vil det vanligvis foreligge støtte, med mindre investeringen foretas på vilkår som ville kunne godtas av en alminnelig markedsdeltaker i en markedsøkonomi, og dermed ikke innebærer noen fordel for mottakeren.

(III) STØTTE TIL FORETAKENE DET INVESTERES I

Også her er hovedkriteriet om investeringen i foretaket har funnet sted på vilkår som ville kunne godtas av en privat investor i en markedsøkonomi. Dette vilkåret kan f.eks. være oppfylt når investeringen som foretas gjennom risikokapitaltiltakene, gjennomføres side om side (*pari passu*) med investeringer utført av en eller flere private investorer. Når dette ikke er tilfellet, vil det bli ansett som en viktig faktor at investeringsbeslutningene treffes av en kommersiell fondsforvalter eller av representanter for investorene med sikte på å sikre høyest mulig avkastning av fondet, selv om dette ikke er avgjørende i seg selv. Overvåkningsorganet må også ta i betraktning at når fondet ikke utfører investeringene

⁽¹¹⁾ I den forbindelse har EF-domstolen uttalt at Kommisjonen i forbindelse med en støtteordning 'kan begrense seg til å undersøke ordningens særtrekk for å avgjøre om den på grunn av høye støttebeløp eller støttesatser, den type investeringer det gis støtte til eller andre vilkår medfører en merkbar fordel for mottakerne i forhold til deres konkurrenter, og sannsynligvis vil begunstige foretak som deltar i samhandelen mellom medlemsstater', sak C-248/84 Tyskland mot Kommisjonen [1987] saml. 4013, nr. 18 (framheving tilføyd).

⁽¹²⁾ Det bør imidlertid bemerkes at sannsynligheten for at det foreligger et element av støtte til investoren, er større ved statsgarantier for risikokapitalinvesteringer enn ved tradisjonelle lånegarantier, som normalt anses å utgjøre støtte til låntakeren snarere enn til långiveren.

⁽¹³⁾ Dette kan være tilfellet for tiltak som skaffer investorer midler til å investere i slike andeler, dersom dette gjøres på vilkår som er gunstigere enn markedsvilkårene.

side om side (*pari passu*) med en privat investor i en markedsøkonomi, kan de fordeler som innrømmes investorene i fondet, bli overført til foretakene det investeres i. Dersom et risikokapitaltiltak har redusert risikoen og/eller økt gevinsten som investorene kan forvente ved å foreta en bestemt investering, kan investorene ikke lenger anses å opptre som alminnelige markedsdeltakere⁽¹⁴⁾.

- 6) Om og i hvilken utstrekning et tiltak innebærer støtte, avhenger av tiltakets utforming. Visse tiltak kan f.eks. være generelle tiltak på investornivå, men innebære statsstøtte for de enkelte foretak⁽¹⁵⁾, andre tiltak kan ut fra *pari passu*-prinsippet beskrevet ovenfor innebære statsstøtte for investorene, men ikke for foretakene det investeres i⁽¹⁶⁾, og enkelte tiltak kan innebære statsstøtte på flere enn ett nivå⁽¹⁷⁾.
- 7) Dersom all støtte som ytes til mottakerne, er bagatellmessig støtte i henhold til regelen om bagatellmessig støtte og anvendelsen av denne, anses den ikke å oppfylle alle kriterier i EØS-avtalens artikkel 61 nr. 1. Med hensyn til risikokapitaltiltak er anvendelsen av regelen om bagatellmessig støtte imidlertid hemmet av beregningsvansker (se også avsnitt 10A.5 nedenfor) og det forhold at tiltakene kan innebære støtte ikke bare til målforetakene, men også til investorene. Regelen får imidlertid anvendelse dersom disse hindringene kan overkommes. Når de enkelte foretak som omfattes av en ordning, mottar et offentlig kapitaltilskudd på høyst € 100 000 hver over en periode på tre år, kan det med sikkerhet fastslås at eventuell støtte til disse foretakene ligger innenfor grensene fastlagt i bestemmelsene om bagatellmessig støtte i disse retningslinjer.

10A.5. VURDERING AV RISIKOKAPITALTILTAKENES FORENLIGHET MED STATSSTØTTEREGLENE: ANVENDELSE AV GJELDENE REGLER

- 1) Når risikokapitaltiltak utgjør statsstøtte, må Overvåkningsorganet vurdere om de kan anses som forenlige med EØS-avtalens virkemåte i henhold til artikkel 61 nr. 2 og 3. De fleste slike tiltak vil kunne anses som forenlige bare etter nr. 3 bokstav a) (for tiltak som utelukkende får anvendelse i regioner som omfattes av denne unntaksbestemmelsen), eller nr. 3 bokstav c).
- 2) De umiddelbare siktemål for risikokapitaltiltak vil som regel være å fremme SMB, særlig nye eller innovative foretak eller foretak med stort vekstpotensial, og/eller å fremme utviklingen av en bestemt region. Overvåkningsorganet har allerede vedtatt regler for godkjenning av statsstøtte med slike siktemål etter artikkel 61 nr. 3 bokstav a) og c)⁽¹⁸⁾. Den offentlige myndighet som utformer tiltaket, kan også ha som mål å oppmuntre flere investorer til å delta i denne form for finansiering. Det finnes ingen bestemmelser om statsstøtte på dette området, og slik finansiering har inntil nå ikke vært uttrykkelig anerkjent som et mål som i seg selv kan berettige til statsstøtte. Dette er imidlertid på ingen måte til hinder for at et tiltak som oppfyller vilkårene i andre rammebestemmelser eller retningslinjer, kan anses som forenlig med EØS-avtalens virkemåte.
- 3) Det er et særtrekk ved eksisterende retningslinjer for godkjenning av statsstøtte etter artikkel 61 nr. 3 bokstav a) eller c) at støtte blir godkjent inntil et visst nivå uttrykt som 'tilskuddsekvivalent', som tilsvarer en fast proSENTSATS av visse av mottakerforetakets kostnader. Disse 'støtteberettigede kostnader' er hovedsakelig faste investeringer i grunn, bygninger, nytt produksjonsutstyr og immaterielle aktiva (patenter, fagkunnskap osv.), arbeidskraftskostnader i forbindelse med investeringer i anleggsmidler og kostnader til rådgivningstjenester. Erfaringen har imidlertid vist at risikokapitaltiltak ofte ikke kan anses som forenlige etter disse reglene, av en eller flere av følgende grunner:

⁽¹⁴⁾ Se f.eks. kommisjonsvedtak 98/476/EF (EFT L 212 av 30.7.1998, s. 50). Denne saken var gjenstand for dommen i sak C-156/98 nevnt i fotnote 10.

⁽¹⁵⁾ Se fotnote 14.

⁽¹⁶⁾ Se f.eks. Kommisjonens vedtak i sak N 705/99, United Kingdom High Technology Fund.

⁽¹⁷⁾ Se kommisjonsvedtak 2001/406/EF i sak C-46/2000, Viridian Growth Fund (Nord-Irland) (EFT L 144 av 30.5.2001, s. 23).

⁽¹⁸⁾ Se kapitlene i disse retningslinjer for statsstøtte om støtte til små og mellomstore foretak og om nasjonal regionalstøtte.

- Vanskene med å fastsette en 'tilskuddsekvivalent' for egenkapital. Overvåkningsorganet har fastlagt regler for beregning av tilskuddsekvivalenten for lån og garantier⁽¹⁹⁾, men har ingen slik formel for egenkapital. På den annen side mener Overvåkningsorganet at en teknisk beregningsvanske i seg selv ikke kan være tilstrekkelig til å gjøre et tiltak uforenlig med EØS-avtalens virkemåte. Mens Overvåkningsorganet undersøker mulige metoder på dette området, vil det være åpent for foreslåtte beregningsmetoder⁽²⁰⁾ i meldinger om risikokapitaltiltak.
 - Vanskene med å etablere en tilknytning til støtteberettigede kostnader, særlig for tiltak som har til formål å stimulere investorene, og framfor alt for tiltak i form av fond. En slik tilknytning lar seg ikke lett forene med den kommersielle fondsforvaltning som forventes av investorene som deltar i fondet, og kan gjøre kontroll og håndheving vanskelig.
 - For tiltak som innebærer støtte på investornivå, finnes det i dag ingen regler som gir grunnlag for å godkjenne slik støtte.
- 4) Overvåkningsorganet mener det generelt er gode grunner for å anvende metoden basert på støtteberettigede kostnader. Denne metoden gir sikkerhet og forutsigbarhet og et grunnlag for å begrense støttens omfang og sikre lik behandling mellom regioner og EØS-stater. Den har vist seg hensiktsmessig så langt, og vil sannsynligvis bli lagt til grunn for størstedelen av den framtidige statsstøttekontroll. Overvåkningsorganet mener det kreves gode grunner for å avvike fra denne metoden.
- 5) Faren ved å avvike fra dette prinsippet er særlig at det kan bli godkjent statsstøtte som er ren 'driftsstøtte', dvs. støtte for å dekke et foretaks normale løpende utgifter. Slik støtte, som kan skjermes mottakeren fra følgene av ikke å være kommersielt levedyktig, er etter Overvåkningsorganets mening en av de mest konkurransevridende former for statsstøtte som bare kan godkjennes i svært begrensede tilfeller.
- 6) På den annen side mener Overvåkningsorganet at selv om risikokapitaltiltak ikke kan anses som forenlige etter eksisterende retningslinjer, særlig som følge av vanskene nevnt ovenfor, er dette ikke i seg selv et tilstrekkelig grunnlag for å anse dem som uforenlige med EØS-avtalens virkemåte. Med hensyn til vanskene beskrevet i det foregående avsnitt har Overvåkningsorganet merket seg følgende:
- De kostnader som anses som støtteberettigede etter eksisterende rammebestemmelser, er av mindre betydning for mange unge eller innovative foretak, og vil i alle tilfeller som regel lettere kunne finansieres med lånekapital. For et foretak under etablering eller utvidelse er behovet for egenkapital som regel ikke bare knyttet til dets aktiva, men også til behovet for driftskapital.
 - At det ikke kan etableres noen tilknytning til støtteberettigede kostnader som definert i gjeldende regler, betyr ikke nødvendigvis at det foreligger driftsstøtte, dvs. støtte som dekker et foretaks normale driftsutgifter og ikke har noen annen virkning enn å holde virksomheten i gang. Støtte som har en klart stimulerende virkning for et foretaks etablering eller utvidelse, kan ikke anses å utgjøre driftsstøtte i denne betydningen, og slik støtte kan derfor godtas på visse vilkår.
 - Med hensyn til støtte til investorer kan et tiltak ikke anses som uforenlig bare fordi det omfatter deltakelse fra privat sektor eller markedsinvestorer, og dermed utgjør statsstøtte ikke bare til foretakene det investeres i, men også til investorene. Generelt mener Overvåkningsorganet at når en overføring fra staten anses å være forenlig med statsstøttereglene, bør et tiltak som gir andre markedsdeltakere en minstestimulans til å foreta samme overføring, også godkjennes, selv om tiltaket teknisk sett utgjør støtte til disse markedsdeltakerne.

⁽¹⁹⁾ Se f.eks. kapitlene om bagatellmessig støtte, om statsgarantier og om nasjonal regionalstøtte i disse retningslinjer for statsstøtte.

⁽²⁰⁾ Dette kan omfatte en metode basert på kostnadene ved å stille en gitt garanti. Se kommisjonsvedtak av 28. februar 2001 i sak N 551/2000 (Tyskland): BTU – Beteiligungskapital für kleine Technologieunternehmen (EFT C 117 av 21.4.2001, s. 14, jf. s. 17).

10A.6. GRUNNLAG FOR GODKJENNING AV RISIKOKAPITALTILTAK ETTER EØS-AVTALENS ARTIKKEL 61 NR. 3 BOKSTAV A) OG C)

- 1) Hovedgrunnen til at risikokapitaltiltak kan bli godkjent av Overvåkningsorganet selv om de faller utenfor virkeområdet for gjeldende regler, er at problemer med å skaffe kapital og kreditt er en av de største ulemper som gjør seg gjeldende for SMB, særlig små og nyetablerte foretak. Årsakene til dette er framfor alt utilstrekkelig informasjon, investorenes og kredittinstitusjonenes motvilje mot å løpe risiko, og de begrensede garantier SMB er i stand til å stille⁽²¹⁾. Høye transaksjons- og risikoevalueringskostnader i forhold til kapitalbeløpets størrelse kan utgjøre en særlig hindring for tilførsel av egenkapital.
- 2) Overvåkningsorganet erkjenner at offentlig finansiering av risikokapitaltiltak bør begrenses til tilfeller der det er påvist en markedssvikt. En markedssvikt kan defineres som en situasjon der økonomisk effektivitet hindres av mangler i markedsmekanismen. En markedssvikt kan gjøre seg gjeldende enten ved at systemet ikke er i stand til å produsere en etterspurt vare (i dette tilfellet et risikokapitalmarked), eller ved en dårlig ressursfordeling som ville kunne forbedres til fordel for noen forbrukere uten at det går ut over andre forbrukere. De eksterne virkninger av opplæring, forskning og utvikling innebærer en markedssvikt som forsvarer statsstøtte på disse områdene.
- 3) Ifølge økonomisk teori vil markedene som regel svikte på en eller annen måte unntatt under fullkomne konkurranseforhold, og termen markedssvikt bør derfor forbeholdes tilfeller der det antas å foreligge en alvorlig feilfordeling av ressurser. I risikokapitalmarkedene er det to hovedårsaker til markedssvikt, som særlig berører tilgangen på kapital for SMB og foretak på et tidlig stadium i sin utvikling, og som kan forsvare intervensjon fra det offentlige:
 - *ufullstendig eller asymmetrisk informasjon*: potensielle investorer kan finne det vanskelig å innhente pålitelig informasjon om forretningsutsiktene til SMB eller nyopprettede foretak. Særlig når foretakene deltar i svært innovative eller risikofylte prosjekter, vil ufullstendig informasjon forverre problemer knyttet til risikovurderingen,
 - *transaksjonskostnader*: små prosjekter er mindre attraktive for investeringsfond fordi kostnadene til investeringsvurdering og andre transaksjonskostnader er forholdsvis høye.
- 4) Disse faktorene kan etter Overvåkningsorganets mening føre til en markedssvikt som kan gjøre statsstøtte berettiget. Det må imidlertid utvises forsiktighet. Det forhold at anmodninger om finansiering, både gjelds- og egenkapitalfinansiering, er blitt avslått, er ikke i seg selv et tegn på markedssvikt. Overvåkningsorganet er av den oppfatning at det faktisk ikke foreligger noen generell markedssvikt i risikokapitalmarkedene i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde. Det erkjenner imidlertid at det finnes brister i markedet for visse typer investeringer på visse stadier i et foretaks utvikling, og at regioner som er berettiget til støtte etter artikkel 61 nr. 3 bokstav a) og c) ('støtteberettigede regioner'), møter særlige vansker. Det er til en viss grad allerede tatt hensyn til disse særforholdene i eksisterende rammebestemmelser for statsstøtte, og når disse kan anvendes på risikokapitaltiltak, vil Overvåkningsorganet være rede til å fortsette med det.
- 5) Overvåkningsorganet vil derfor kreve bevis på at det foreligger markedssvikt før det vurderer å godkjenne risikokapitaltiltak som faller utenfor virkeområdet for gjeldende regler. Det kan imidlertid være villig til å akseptere at dette er tilfellet når hvert delbeløp i finansieringen av et foretak gjennom et risikokapitaltiltak som igjen helt eller delvis er finansiert med statsstøtte, er begrenset til høyst € 500 000, eller € 750 000 i regioner som er berettiget til støtte etter avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c), og € 1million i regioner som er berettiget til støtte etter avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav a)⁽²²⁾. Dette skyldes at argumentet om markedssvikt som følge av høye transaksjonskostnader er mer overbevisende ved små transaksjoner. Det forhold

⁽²¹⁾ Se kapitlet om støtte til små og mellomstore bedrifter (SMB) i disse retningslinjer for statsstøtte.

⁽²²⁾ Når flere kapitaltilførsler utføres med mindre enn seks måneders mellomrom, anses de å inngå i samme delbeløp. Det samme gjelder flere kapitaltilførsler som det er gitt tilsagn om som en del av én enkelt transaksjon, selv om de utføres over en enda lengre periode.

at det er påvist en markedssvikt, endrer imidlertid ikke et tiltaks støttekarakter eller behovet for å vurdere dets forenlighet med statsstøttereglene, særlig etter bestemmelsene i avsnitt 10A.8 nedenfor.

- 6) Når det er fastslått at det foreligger en markedssvikt, vil Overvåkningsorganet undersøke om eventuelle støttetiltak står i rimelig forhold til den antatte markedssvikt de er ment å veie opp for, og forsøke å sikre at enhver konkurransevridning begrenses mest mulig. Overvåkningsorganet mener dette best kan oppnås ved tiltak som er akkurat tilstrekkelige til å få markedsinvestorer til å tilføre kapital, og samtidig innebærer at investeringsbeslutningene blir tatt på kommersielt grunnlag på vilkår som er mest mulig lik dem som gjelder under normale markedsforhold.
- 7) Fordi de mulige modellene for risikokapitaltiltak er så forskjellige, og noen av de tiltak som utformes av EFTA-statene, er av forholdsvis ny karakter, har Overvåkningsorganet ikke mulighet til å fastlegge strenge kriterier for godkjenning av tiltakene. Det har imidlertid påpekt visse faktorer som det vil anse som positive, og andre som det vil betrakte som negative i sin vurdering av tiltakene. Disse er beskrevet i avsnitt 10A.8. Ettersom kriteriene er utformet på denne måten, er det av desto større betydning at alle risikokapitaltiltak som utgjør eller kan utgjøre statsstøtte, blir meldt til Overvåkningsorganet etter overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 3 artikkel 1 nr. 3 før de iverksettes, med mindre de er unntatt fra melding f.eks. etter regelen nevnt i avsnitt 10A.4 nr. 7. Når Overvåkningsorganet har mottatt en fullstendig melding som viser at et tiltak omfatter mange positive og ingen negative faktorer, vil det ta sikte på en rask vurdering av tiltaket innen fristene fastlagt i saksbehandlingsdelen av disse retningslinjer for statsstøtte.

10A.7. STØTTETILTAKETS FORM

- 1) Overvåkningsorganet mener det generelt er opp til EFTA-staten å velge støtteform. Dette gjelder også for risikokapitaltiltak. Som nærmere forklart i avsnitt 10A.8, vil imidlertid Overvåkningsorganet i sin vurdering av slike tiltak blant annet legge vekt på om de oppmuntrer markedsinvestorer til å tilføre 'målforetakene' risikokapital, og om de kan ventes å medføre at investeringsbeslutningene blir tatt på kommersielt grunnlag (dvs. med sikte på å oppnå størst mulig fortjeneste). Blant de virkemidler som kan gi et slikt resultat, og som derfor vil bli vurdert positivt etter kriteriene fastlagt i avsnitt 10A.8 nedenfor når de utgjør statsstøtte, regner Overvåkningsorganet følgende:
 - Opprettelse av *investeringsfond* ('venturekapitalfond') der staten er partner, investor eller deltaker, selv på mindre gunstige vilkår enn andre investorer.
 - *Tilskudd* til venturekapitalfond for å dekke en del av deres administrative kostnader og forvaltningskostnader.
 - *Andre finansielle virkemidler* for å oppmuntre risikokapitalinvestorer eller venturekapitalfond til å tilføre ytterligere kapital til investering.
 - *Garantier* som gir risikokapitalinvestorer eller venturekapitalfond delvis dekning for investeringstap, eller garantier for lån til investorer eller fond som foretar risikokapitalinvesteringer⁽²³⁾.
 - *Skattemessige virkemidler* for å oppmuntre investorer til å foreta risikokapitalinvesteringer.
- 2) Overvåkningsorganet har ikke til hensikt å anvende kriteriene i det følgende avsnitt til å godkjenne tiltak som tilfører foretak kapital utelukkende i form av lån (herunder ansvarlig lån

⁽²³⁾ Det andre alternativet er en form for intervensjon som benyttes av US Small Business Administration overfor investeringsforetak som investerer i små foretak.

og 'egenkapitallån') eller andre virkemidler som gir investoren eller långiveren en fast minsteavkastning, enten gjennom fond eller ved andre midler. Slik kapitaltilførsel er ikke 'risikokapital' som definert i fotnote 3, og Overvåkningsorganet anser de gjeldende regler om bl.a. beregning av et eventuelt støtteelement og de støtteberettigede kostnader, som tilstrekkelige for å vurdere slike tiltak.

- 3) Overvåkningsorganet har ikke til hensikt å anvende kriteriene i det følgende avsnitt til å godkjenne enkelttiltak der det tilføres kapital til ett enkelt foretak.

10A.8. KRITERIER FOR VURDERING AV FORENLIGHET

- 1) Som nevnt i avsnitt 10A.6, består kriteriene i 'positive og negative faktorer'. Ikke alle faktorene har like stor vekt, og i listen nedenfor er de viktigste faktorene oppført først. Ingen enkeltfaktor er avgjørende alene, og ingen gruppe av faktorer kan i seg selv anses som tilstrekkelig til å sikre forenlighet. I noen tilfeller vil tiltakets form være avgjørende for om en faktor får anvendelse og for hvilken vekt den vil bli tillagt. I sin vurdering vil Overvåkningsorganet ta hensyn til regionale særforhold og undersøke om tiltaket som helhet kan anses som forholdsmessig.

Tiltakene vil bli vurdert på alle nivåer. I tilfeller der risikokapitaltilførsel til et foretak er forbundet med kostnader som er berettiget til støtte etter gjeldende retningslinjer, kan disse retningslinjene i samsvar med avsnitt 10A.2 nr. 3 og 10A.5 nr. 2 bli anvendt som et alternativ til prinsippene nedenfor for å vurdere støtten. Når det aktuelle tiltaket også innebærer støtte på investornivå, vil støtten imidlertid fortsatt måtte vurderes etter prinsippene nedenfor.

- 2) Når transaksjonsbeløpet når de øvre grenser fastsatt i avsnitt 10A.6 nr. 5, og bare investorer (eller et investeringsinstrument) er mottakere av statsstøtte i forbindelse med tiltaket, er støtten forenlig i den utstrekning den står i rimelig forhold til de kostnadsulempene den skal veie opp for, f.eks. høyere relative kostnader til analyse og forvaltning av små investeringer. Bestemmelsene i avsnitt 10A.8 nr. 3 nedenfor vil bli anvendt for å vurdere om dette er tilfellet.

Når transaksjonsbeløpet overskrider de øvre grenser fastsatt i avsnitt 10A.6 nr. 5, vil Overvåkningsorganet kreve bevis på at det foreligger markedssvikt.

- 3) Når det er fastslått at det foreligger en markedssvikt, vil Overvåkningsorganet i sin vurdering av et risikokapitaltiltak etter EØS-avtalens statsstøtteregler undersøke følgende faktorer:

En begrensning av investeringene eller størstedelen av de investerte midlene

- til små foretak⁽²⁴⁾ eller til og med 'mikroforetak', og/eller
- til små og mellomstore bedrifter i etableringsfasen eller andre tidlige faser i sin utvikling⁽²⁵⁾ eller foretak i støtteberettigede områder,

vil bli ansett som en positiv faktor. For mellomstore foretak som har lagt etableringsfasen og andre tidlige utviklingsfaser bak seg, bør den samlede finansiering gjennom tiltaket ikke overstige en viss øvre grense per foretak. En begrensning til mindre transaksjoner (dvs. inntil € 500 000 eller € 750 000 i regioner som er berettiget til støtte etter avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav c), eller € 1m i regioner som er berettiget til støtte etter avtalens artikkel 61 nr. 3 bokstav a)), eller en til en bestemt grad av påvist markedssvikt, vil også bli ansett som en positiv faktor.

⁽²⁴⁾ Jf. Overvåkningsorganets definisjon i kapitlet om støtte til små og mellomstore bedrifter (SMB) i disse retningslinjer for statsstøtte.

⁽²⁵⁾ The European Venture Capital Association definerer finansiering i etableringsfasen som 'midler tilført foretak til produktutvikling og innledende markedsføring. Foretakene kan være i ferd med å etablere seg eller ha vært i virksomhet i kortere tid, men de har ikke omsatt sine produkter på markedet', og finansiering i andre tidlige utviklingsfaser som 'midler tilført foretak som ennå utfører forskning og produktutvikling, eller som har fullført produktutviklingsfasen og trenger ytterligere midler til å begynne kommersiell markedsføring og omsetning. De har ennå ingen fortjeneste'.

Tiltakene bør være rettet mot svikt i risikokapitalmarkedene. Et tiltak som innebærer finansiering av foretak hovedsakelig i form av tilførsel av egenkapital eller likeverdig kapital, vil bli positivt vurdert. Derimot vil det bli ansett som negativt dersom en betydelig del av finansieringen er i en annen form, eller ikke synes å ha noen vesentlig stimulerende virkning (dvs. støtte til risikokapitalinvesteringer som ikke ville ha funnet sted uten tiltaket). Dette kan være tilfellet for tiltak som innebærer ytterligere finansiering av foretak som allerede har mottatt kapitaltilførsel som utgjør støtte.

Investeringsbeslutningene bør være basert på utsikter til fortjeneste. En forbindelse mellom investeringsresultatet og vederlaget for den eller de som er ansvarlige for investeringsbeslutningene, vil være en positiv faktor. Dette kriteriet anses å være oppfylt

- for tiltak der markedsinvestorer som selv treffer investeringsbeslutningen, tilfører all kapital som investeres i målforetakene, og støtten bare har til formål å oppmuntre dem til å investere,
- for andre tiltak der markedsinvestorer tilfører en vesentlig del av kapitalen, og denne på kommersielt grunnlag (dvs. bare for å oppnå fortjeneste) direkte eller indirekte⁽²⁶⁾ investeres i målforetakenes egenkapital.

I forbindelse med fond vil tilførsel av minst 50 % av fondets kapital, eller minst 30 % for tiltak som får anvendelse i støtteberettigede områder, anses å utgjøre 'en vesentlig del', selv om hvert tiltak vil bli vurdert for seg og også andre aspekter vil kunne påvirke Overvåkningsorganets vurdering. Videre vil det bli ansett som positive faktorer

- at det er inngått en avtale mellom en profesjonell fondsforvalter og fondets deltakere, der det fastslås at fondsforvalterens vederlag er knyttet til fondets avkastning og fondets siktemål og investeringstidsplan er angitt,
- at markedsinvestorer deltar i beslutningstakingen, og
- at fondsforvaltningen er basert på anvendelse av beste praksis og gjeldende tilsynsregler.

Når ingen slike faktorer tilsier at investeringsbeslutningene vil bli tatt på kommersielt grunnlag, vil dette bli betraktet som negativt. Dette antas å være tilfellet for tiltak som på grunn av sitt begrensede omfang bare gjelder et fåtall prosjekter og ikke er økonomisk levedyktige, eller tiltak som utelukkende eller hovedsakelig har til formål å finansiere et bestemt foretak som er kjøpt på forhånd.

Konkurranservedningen mellom investorer og mellom investeringsfond bør begrenses til et minimum. Overvåkningsorganet vil anse det som positivt dersom eventuelle 'preferansevilkår' for investorer utlyses offentlig, eller lignende vilkår gjøres tilgjengelig for andre investorer. Dette kan skje ved en offentlig innbydelse til investorene når investeringsfondet blir opprettet, eller ved en ordning (f.eks. en garantiordning) som nye deltakere kan slutte seg til over en lengre periode. Det vil nødvendigvis avhenge av tiltakets utforming om dette faktisk vil bli regnet som en positiv faktor. Derimot vil det bli ansett som negativt dersom tiltaket mangler enhver kontrollmekanisme for å sikre at investorene ikke blir overkompensert, eller tapsrisikoen fullt ut blir dekket av det offentlige og/eller fordelene utelukkende går til de øvrige investorene.

Fokusering på bestemte sektorer. Ettersom mange fond i privat sektor er rettet inn mot bestemte innovative teknologier eller sektorer (f.eks. helse, informasjonsteknologi, kultur), kan Overvåkningsorganet godta en fokusering på bestemte sektorer når dette kan forsvares både av kommersielle hensyn og ut fra den offentlige interesse. I samsvar med Overvåkningsorganets konsekvent mindre velvillige innstilling til statsstøttetiltak som er

⁽²⁶⁾ Med 'indirekte' menes investering via fond eller andre investeringsinstrumenter

avgrenset til bestemte sektorer, særlig utsatte sektorer med overkapasitet, bør det imidlertid være uttrykkelig fastsatt at det ikke kan ytes støtte til foretak i skipsbyggingsindustrien og EKSF-sektoren.

Investering på grunnlag av forretningsplaner. Det vil bli ansett som positivt om det for hver investering foreligger en forretningsplan med nærmere opplysninger om produkt, omsetning og lønnsomhetsutvikling samt en forhåndsbedømming av prosjektets levedyktighet, noe som er vanlig forretningspraksis ved profesjonell fondsforvaltning. Tiltak som ikke gir mulighet for avvikling av statens direkte eller indirekte deltakelse i enkeltforetak, vil bli vurdert negativt.

Kumulering av støtte til ett og samme foretak bør unngås. Dersom et tiltak innebærer støtte til foretakene det investeres i, kan Overvåkningsorganet kreve at EFTA-staten forplikter seg til å vurdere og begrense andre former for statsstøtte som tildeles foretakene som finansieres gjennom risikokapitaltiltaket, selv innenfor rammen av godkjente ordninger. Med mindre EFTA-staten kan gi forsikring om at de berørte foretakene ikke vil motta annen statsstøtte enn bagatellmessig støtte, bør den legge fram for Overvåkningsorganets undersøkelse og godkjenning en rimelig evaluering av støtteelementet i tiltaket, som vil bli benyttet ved anvendelse av kumulasjonsreglene. Når kapital som tilføres foretak gjennom slike risikokapitaltiltak, benyttes til å finansiere nyinvestering, forsknings- og utviklingskostnader eller andre kostnader som er støtteberettigede etter andre rammebestemmelser, må EFTA-staten medregne støtteelementet i risikokapitaltiltaket ved anvendelse av de relevante øvre støttegrenser.

10A.9. SLUTTBEMERKNINGER

Overvåkningsorganet vil anvende bestemmelsene i disse retningslinjer i fem år. Ettersom framgangsmåten beskrevet i disse retningslinjer avviker fra tidligere metoder for kontroll med statsstøtte, og det dreier seg om et område i rask utvikling i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdes økonomi, forbeholder det seg imidlertid retten til å tilpasse framgangsmåten på bakgrunn av de erfaringer som blir gjort. Ved behov kan Overvåkningsorganet også avklare nærmere visse punkter i framgangsmåten som er omhandlet i disse retningslinjer.

DOMSTOLEN

DOMSTOLENS DOM

2002/EØS/27/02

av 15. mars 2002

i sak E-9/00: EFTAs overvåkningsorgan mot Kongeriket Norge

(En avtaleparts manglende oppfyllelse av sine forpliktelser – statlig detaljmonopol for alkoholholdige drikkevarer – skjenkebevilling for alkoholholdige drikkevarer – forskjellsbehandling)

I sak E-9/00: EFTAs overvåkningsorgan mot Kongeriket Norge – påstand om at Domstolen skal erklære at Kongeriket Norge har unnlatt å oppfylle følgende bestemmelser i EØS-avtalen: artikkel 16, ved å anvende to former for detaljomsetning der øl med en alkoholstyrke på mellom 2,5 og 4,75 volumprosent, hovedsakelig produsert innenlands, kan selges utenfor det statlige monopolutsalgets utvalg (Vinmonopolet), mens andre drikkevarer med samme alkoholstyrke, for det meste importert fra andre EØS-stater, bare kan selges gjennom Vinmonopolet, og artikkel 11, ved å anvende strengere regler for bevilling til å skjenke drikkevarer med en alkoholstyrke på mellom 2,5 og 4,75 volumprosent, for det meste importert fra andre EØS-stater, sammenlignet med øl med samme alkoholstyrke, hovedsakelig produsert innenlands, idet slike strengere regler ikke er nødvendige for og ikke står i rimelig forhold til målsetningen om å verne menneskers helse etter EØS-avtalens artikkel 13, har Domstolen, sammensatt av: President Thór Vilhjálmsson (saksforberedende dommer) og dommerne Carl Baudenbacher og Per Tresselt, 15. mars 2002 avsagt følgende dom:

Kongeriket Norge har unnlatt å oppfylle:

EØS-avtalens artikkel 16, ved å opprettholde to former for detaljomsetning der øl med en alkoholstyrke på mellom 2,5 og 4,75 volumprosent, hovedsakelig produsert innenlands, kan selges utenfor Vinmonopolets utvalg, mens andre drikkevarer i lukket forpakning med samme alkoholstyrke, for det meste importert fra andre EØS-stater, bare kan selges gjennom Vinmonopolet, og

EØS-avtalens artikkel 11, ved å anvende strengere regler for bevilling til å skjenke drikkevarer i lukket forpakning med en alkoholstyrke på mellom 2,5 og 4,75 volumprosent, for det meste importert fra andre EØS-stater, sammenlignet med øl med samme alkoholstyrke, hovedsakelig produsert innenlands, idet slike strengere regler ikke er nødvendige for og ikke står i rimelig forhold til målsetningen om å verne menneskers helse etter EØS-avtalens artikkel 13.

EF-ORGANER

KOMMISJONEN

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.2694 – Metronet/Infraco)

2002/EØS/27/03

1. Kommisjonen mottok 17. mai 2002 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽¹⁾, sist endret ved forordning (EF) nr. 1310/97⁽²⁾, om en planlagt foretakssammenslutning der foretakene Metronet SSL og Metronet BCV, som kontrolleres av WS Atkins plc ("WS Atkins"), Balfour Beatty plc ("Balfour Beatty"), RWE Aktiengesellschaft ("RWE") og Seeboard Group plc ("Seeboard") i fellesskap, ved kjøp av aksjer overtar felles kontroll som definert i rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over Infraco SSL og Infraco BCV.
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - WS Atkins: teknologibaserte bedriftsrådgivningstjenester og støttetjenester samt tradisjonelle ingeniørtjenester, bedriftsrådgivningstjenester, eiendomstjenester og teknisk rådgivning i tilknytning til dette samt forvaltning av eksterne anlegg,
 - Balfour Beatty: byggevirksomhet, bygningsforvaltning og -tjenester, byggmessige og spesialiserte ingeniørtjenester, jernbane- og ingeniørtjenester, investering og utvikling,
 - RWE: energi- og vannforsyning, miljø- og industritjenester samt trykkesystemer. RWE er eier av Thames Water plc, som har virksomhet på områdene vannforsyning og rensing av spillvann,
 - Seeboard: distribusjon og forsyning av elektrisk kraft til husholdninger, forretningskunder og industrikunder, gassforsyning, strømproduksjon og handel med elektrisk kraft,
 - Infraco SSL: foretak som har til oppgave å vedlikeholde, utbedre og fornye infrastruktur i Londons undergrunn, herunder tog, signalanlegg, skinner, stasjoner, bruer og tunneler på linjene Metropolitan, District, Circle, Hammersmith & City og East London. Foretaket er nå heleid av London Underground Limited,
 - Infraco BCV: foretak som har til oppgave å vedlikeholde, utbedre og fornye infrastruktur, herunder tog, signalanlegg, skinner, stasjoner, bruer og tunneler på linjene Bakerloo, Central, Victoria og Waterloo & City. Foretaket er nå heleid av London Underground Limited.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EØF) nr. 4064/89. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EFT C 127 av 29.5.2002. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 22 96 43 01 eller 22 96 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.2694 – Metronet/Infraco, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate B – Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EFT L 395 av 30.12.1989, s. 1, rettet ved EFT L 257 av 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 av 9.7.1997, s. 1, rettet ved EFT L 40 av 13.2.1998, s. 17.

**Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.2804 – Vendex KBB/Brico Belgium)**

2002/EØS/27/04

1. Kommisjonen mottok 17. mai 2002 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽¹⁾, sist endret ved forordning (EF) nr. 1310/97⁽²⁾, om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket Vendex KBB Nederland B.V., som tilhører gruppen Vendex KBB, Nederland ("Vendex"), ved kjøp av aksjer overtar kontroll som definert i rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele Brico Belgium S.A., som tilhører gruppen GIB, Belgia ("Brico").
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Vendex: detaljhandel (varehus og spesialforretninger, herunder klesforretninger og gjør-det-selv-produkter),
 - Brico: detaljhandel med gjør-det-selv-produkter.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EØF) nr. 4064/89. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EFT C 127 av 29.5.2002. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 22 96 43 01 eller 22 96 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.2804 – Vendex KBB/Brico Belgium, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate B – Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EFT L 395 av 30.12.1989, s. 1, rettet ved EFT L 257 av 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 av 9.7.1997, s. 1, rettet ved EFT L 40 av 13.2.1998, s. 17.

**Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.2806 – SABIC/DSM Petrochemicals)**

2002/EØS/27/05

1. Kommisjonen mottok 15. mai 2002 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽¹⁾, sist endret ved forordning (EF) nr. 1310/97⁽²⁾, om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket Sabic Basic Industries Corporation (SABIC), Saudi-Arabia, ved kjøp av aksjer overtar kontroll som definert i rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele DSM Petrochemicals (DPC), Nederland.
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - SABIC: internasjonalt industrikonsern med virksomhet hovedsakelig innen produksjon og salg av basiskjemikalier, polymerer, gjødsel og metaller,
 - DPC: produksjon og salg av polyetylen, polypropylen, hydrokarboner og andre kjemikalier.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EØF) nr. 4064/89. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EFT C 126 av 28.5.2002. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 22 96 43 01 eller 22 96 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.2806 – SABIC/DSM Petrochemicals, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate B – Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EFT L 395 av 30.12.1989, s. 1, rettet ved EFT L 257 av 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 av 9.7.1997, s. 1, rettet ved EFT L 40 av 13.2.1998, s. 17.

**Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.2836 – Achmea/Royal & Sun Alliance Benelux)**

2002/EØS/27/06

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 17. mai 2002 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽¹⁾, sist endret ved forordning (EF) nr. 1310/97⁽²⁾, om en planlagt foretakssammenslutning der foretakene Achmea Holding N.V. ("Achmea", Nederland), som tilhører gruppen Euroko B.V. (Nederland), ved kjøp av aksjer overtar kontroll som definert i rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele Royal & Sun Alliance Benelux Holdings N.V. ("R&SA", Nederland), som tilhører Royal & Sun Alliance Insurance Group plc (Storbritannia).
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Achmea: finansielle tjenester, forsikringsprodukter og kapitalforvaltning,
 - R&SA: finansielle tjenester, forsikringsprodukter og kapitalforvaltning.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EØF) nr. 4064/89. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonsmeldingen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽³⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EFT C 127 av 29.5.2002. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 22 96 43 01 eller 22 96 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.2836 – Achmea/Royal & Sun Alliance Benelux, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate B – Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EFT L 395 av 30.12.1989, s. 1, rettet ved EFT L 257 av 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 av 9.7.1997, s. 1, rettet ved EFT L 40 av 13.2.1998, s. 17.

⁽³⁾ EFT C 217 av 29.7.2000, s. 32.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.2813 – Carlton+Thomson/Circuit A, RMBI, RMBC)

2002/EØS/27/07

1. Kommissjonen mottok 17. mai 2002 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽¹⁾, sist endret ved forordning (EF) nr. 1310/97⁽²⁾, om en planlagt foretakssammenslutning der foretakene Carlton Communications Plc ("Carlton"), Storbritannia, og Thomson Multimedia S.A. ("Thomson"), Frankrike, ved kjøp av aksjer overtar felles kontroll som definert i rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over Circuit A (Frankrike), RMBI (Belgia) og RMBC (Belgia).
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - Carlton: kommersiell kringkasting og programproduksjon, kinoreklame,
 - Thomson: forbrukerelektronikk og produkter for digitale medier,
 - Circuit A, RMBI og RMBC: kinoreklame.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommissjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EØF) nr. 4064/89. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.
4. Kommissjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommissjonen.

Merknadene må være Kommissjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EFT C 127 av 29.5.2002. Merknadene sendes til Kommissjonen per faks (faksnr. +32 22 96 43 01 eller 22 96 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.2813 – Carlton+Thomson/Circuit A, RMBI, RMBC, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate B – Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EFT L 395 av 30.12.1989, s. 1, rettet ved EFT L 257 av 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 av 9.7.1997, s. 1, rettet ved EFT L 40 av 13.2.1998, s. 17.

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.2820 – STMicroelectronics/Alcatel Microelectronics)

2002/EØS/27/08

1. Kommisjonen mottok 22. mai 2002 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽¹⁾, sist endret ved forordning (EF) nr. 1310/97⁽²⁾, om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket STMicroelectronics N.V. ("STM"), Nederland, ved kjøp av aksjer overtar kontroll som definert i rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele Alcatel Microelectronics N.V. ("Alcatel Microelectronics"), Belgia, som tilhører den franske gruppen Alcatel.
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - STM: utforming, utvikling, produksjon og markedsføring av halvledere, integrerte kretser og innretninger som benyttes i en rekke mikroelektroniske produkter,
 - Alcatel Microelectronics: utforming, produksjon og markedsføring av halvlederprodukter.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EØF) nr. 4064/89. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EFT C 128 av 30.5.2002. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 22 96 43 01 eller 22 96 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.2820 – STMicroelectronics/Alcatel Microelectronics, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate B – Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EFT L 395 av 30.12.1989, s. 1, rettet ved EFT L 257 av 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 av 9.7.1997, s. 1, rettet ved EFT L 40 av 13.2.1998, s. 17.

**Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning
(Sak COMP/M.2853 – Volkswagen/Din Bil)**

2002/EØS/27/09

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 22. mai 2002 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽¹⁾, sist endret ved forordning (EF) nr. 1310/97⁽²⁾, om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket Volkswagen AG ("VWAG"), Tyskland, ved kjøp av aksjer overtar kontroll som definert i rådsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele Din Bil Holding AB ("DBHAB"), Sverige.
2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:
 - VWAG: utvikling, produksjon og markedsføring av personbiler, lette nyttekjøretøyer samt reservedeler og tilleggsutstyr til disse,
 - DBHAB: detaljistforhandler av motorvognene Volkswagen, Audi, Seat og Skoda samt Porsche i Göteborg, Helsingborg, Malmö og Stockholm i Sverige.
3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for rådsforordning (EØF) nr. 4064/89. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonsmeldingen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter rådsforordning (EØF) nr. 4064/89⁽³⁾.
4. Kommisjonen innbyr interesserte parter til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EFT C 129 av 31.5.2002. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 22 96 43 01 eller 22 96 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.2853 – Volkswagen/Din Bil, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate B – Merger Task Force
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70
B-1000 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EFT L 395 av 30.12.1989, s. 1, rettet ved EFT L 257 av 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 av 9.7.1997, s. 1, rettet ved EFT L 40 av 13.2.1998, s. 17.

⁽³⁾ EFT C 217 av 29.7.2000, s. 32.

**Innføring av forpliktelse til å yte offentlig tjeneste i henhold til
rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 med hensyn til ruteflyging i Italia**

2002/EØS/27/10

I henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 av 23. juli 1992 om EF-luftfartsselskapers adgang til flyruter innenfor Fellesskapet⁽¹⁾ har Den italienske regjering i samsvar med beslutninger truffet på tjenestekonferansen avholdt av regionen Sicilia besluttet å innføre forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging på følgende strekninger:

- Pantelleria-Trapani v.v.
- Lampedusa-Trapani v.v.
- Pantelleria-Palermo v.v.
- Lampedusa-Palermo v.v.
- Lampedusa-Catania v.v.
- Trapani-Roma-Milano v.v.
- Trapani-Bari-Venecia v.v.
- Trapani-Catania v.v.

Se EFT C 119 av 22.5.2002 for nærmere opplysninger.

**Melding fra Frankrike om endring av forpliktelse til å yte offentlig tjeneste
med hensyn til ruteflyging i Frankrike**

2002/EØS/27/11

Frankrike har i henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 av 23. juli 1992 om EF-luftfartsselskapers adgang til flyruter innenfor Fellesskapet⁽¹⁾ besluttet å endre vilkårene for forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging mellom Brest (Guipavas) og Ouessant, offentliggjort ved melding i *De Europeiske Fellesskaps Tidende* C 157 av 4. juni 1999.

Se EFT C 120 av 23.5.2002 for nærmere opplysninger.

⁽¹⁾ EFT L 240 av 24.8.1992, s. 8.

Ruteflyging**2002/EØS/27/12****Anbudsinnydelse kunngjort av Italia i henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 med hensyn til ruteflyging mellom Lampedusa og Palermo**

I henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 av 23. juli 1992 om EF-luftfartsselskapers adgang til flyruter innenfor Fellesskapet⁽¹⁾ har Det italienske infrastruktur- og samferdselsministerium i samsvar med beslutninger truffet på tjenestekonferansen avholdt av regionen Sicilia besluttet å innføre forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging mellom Lampedusa og Palermo. Vilkårene knyttet til den aktuelle forpliktelse til å yte offentlig tjeneste ble offentliggjort ved melding i *De Europeiske Fellesskaps Tidende* C 119 av 22.5.2002.

Under forutsetning av at ikke noe luftfartsselskap innen 30 dager etter at denne kunngjøring ble offentliggjort i EFT C 120 av 23.5.2002, har startet eller er i ferd med å starte ruteflyging på nevnte strekning i samsvar med vilkårene for forpliktelsen til å yte offentlig tjeneste og uten å anmode om økonomisk kompensasjon, vil retten til å betjene denne ruten bli begrenset til ett luftfartsselskap, som vil bli utvalgt ved anbud etter artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i nevnte forordning.

Vilkårene for å delta i anbudsrunden og tildelingskriteriene er fastlagt i anbudsdokumentet som inngår i anbudsinnydelsen.

Rutekonsesjonen vil være underlagt en avtale, basert på en standardavtale som kan fås tilsendt fra følgende adresse sammen med anbudsdokumentet og annen relevant informasjon:

ENAC
Area Trasporto Aereo
Piazzale degli Archivi, 41
I-00144 Roma

Tlf.: (+39 6) 54 84 322/327

Anbudene inngis senest 30 dager etter at denne anbudsinnydelse ble kunngjort i EFT C 120 av 23.5.2002, idet de sendes som rekommandert brev i lukket og forseglet konvolutt med mottakskvittering, eller leveres personlig mot kvittering til følgende adresse:

ENAC Direzione Generale
via di Villa Ricotti 42
I-00161 Roma

Mottaksdatoen er poststemplets dato for rekommanderte brev og den faktiske mottaksdato for anbud som leveres personlig.

Se EFT 120 av 23.5.2002 for uavkortet tekst.

⁽¹⁾ EFT L 240 av 24.8.1992, s. 8.

Ruteflyging**2002/EØS/27/13****Anbudsinnydelse kunngjort av Italia i henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 med hensyn til ruteflyging mellom Pantelleria og Palermo**

I henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 av 23. juli 1992 om EF-luftfartsselskapers adgang til flyruter innenfor Fellesskapet⁽¹⁾ har Det italienske infrastruktur- og samferdselsministerium i samsvar med beslutninger truffet på tjenestekonferansen avholdt av regionen Sicilia besluttet å innføre forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging mellom Pantelleria og Palermo. Vilkårene knyttet til den aktuelle forpliktelse til å yte offentlig tjeneste ble offentliggjort ved melding i *De Europeiske Fellesskaps Tidende C 119* av 22.5.2002.

Under forutsetning av at ikke noe luftfartsselskap innen 30 dager etter at denne kunngjøring ble offentliggjort i EFT C 120 av 23.5.2002, har startet eller er i ferd med å starte ruteflyging på nevnte strekning i samsvar med vilkårene for forpliktelsen til å yte offentlig tjeneste og uten å anmode om økonomisk kompensasjon, vil retten til å betjene denne ruten bli begrenset til ett luftfartsselskap, som vil bli utvalgt ved anbud etter artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i nevnte forordning.

Vilkårene for å delta i anbudsrunden og tildelingskriteriene er fastlagt i anbudsdokumentet som inngår i anbudsinnydelsen.

Rutekonsesjonen vil være underlagt en avtale, basert på en standardavtale som kan fås tilsendt fra følgende adresse sammen med anbudsdokumentet og annen relevant informasjon:

ENAC
Area Trasporto Aereo
Piazzale degli Archivi, 41
I-00144 Roma

Tlf.: (+39 6) 54 84 322/327

Anbudene inngis senest 30 dager etter at denne anbudsinnydelse ble kunngjort i EFT C 120 av 23.5.2002, idet de sendes som rekommandert brev i lukket og forseglet konvolutt med mottakskvittering, eller leveres personlig mot kvittering til følgende adresse:

ENAC Direzione Generale
via di Villa Ricotti 42
I-00161 Roma

Mottaksdatoen er poststemplets dato for rekommanderte brev og den faktiske mottaksdato for anbud som leveres personlig.

Se EFT 120 av 23.5.2002 for uavkortet tekst.

⁽¹⁾ EFT L 240 av 24.8.1992, s. 8.

Ruteflyging**2002/EØS/27/14****Anbudsinnydelse kunngjort av Italia i henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 med hensyn til ruteflyging mellom Lampedusa og Catania**

I henhold til artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i rådsforordning (EØF) nr. 2408/92 av 23. juli 1992 om EF-luftfartsselskapers adgang til flyruter innenfor Fellesskapet⁽¹⁾ har Det italienske infrastruktur- og samferdselsministerium i samsvar med beslutninger truffet på tjenestekonferansen avholdt av regionen Sicilia besluttet å innføre forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging mellom Lampedusa og Catania. Vilkårene knyttet til den aktuelle forpliktelse til å yte offentlig tjeneste ble offentliggjort ved melding i *De Europeiske Fellesskaps Tidende* C 119 av 22.5.2002.

Under forutsetning av at ikke noe luftfartsselskap innen 30 dager etter at denne kunngjøring ble offentliggjort i EFT C 120 av 23.5.2002, har startet eller er i ferd med å starte ruteflyging på nevnte strekning i samsvar med vilkårene for forpliktelsen til å yte offentlig tjeneste og uten å anmode om økonomisk kompensasjon, vil retten til å betjene denne ruten bli begrenset til ett luftfartsselskap, som vil bli utvalgt ved anbud etter artikkel 4 nr. 1 bokstav d) i nevnte forordning.

Vilkårene for å delta i anbudsrunden og tildelingskriteriene er fastlagt i anbudsdokumentet som inngår i anbudsinnydelsen.

Rutekonsesjonen vil være underlagt en avtale, basert på en standardavtale som kan fås tilsendt fra følgende adresse sammen med anbudsdokumentet og annen relevant informasjon:

ENAC
Area Trasporto Aereo
Piazzale degli Archivi, 41
I-00144 Roma

Tlf.: (+39 6) 54 84 322/327

Anbudene inngis senest 30 dager etter at denne anbudsinnydelse ble kunngjort i EFT C 120 av 23.5.2002, idet de sendes som rekommandert brev i lukket og forseglet konvolutt med mottakskvittering, eller leveres personlig mot kvittering til følgende adresse:

ENAC Direzione Generale
via di Villa Ricotti 42
I-00161 Roma

Mottaksdatoen er poststemplets dato for rekommanderte brev og den faktiske mottaksdato for anbud som leveres personlig.

Se EFT 120 av 23.5.2002 for uavkortet tekst.

⁽¹⁾ EFT L 240 av 24.8.1992, s. 8.

Kommisjonsmelding innenfor rammen av rådsdirektiv 73/23/EØF av 19. februar 1973 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om elektrisk utstyr bestemt til bruk innenfor visse spenningsgrenser⁽¹⁾, endret ved rådsdirektiv 93/68/EØF⁽²⁾ **2002/EØS/27/15**

Innenfor rammen av rådsdirektiv 73/23/EØF av 19. februar 1973 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om elektrisk utstyr bestemt til bruk innenfor visse spenningsgrenser, endret ved rådsdirektiv 93/68/EØF, meddeler Kommisjonen følgende:

LISTE OVER ORGANER MELDT TIL KOMMISJONEN OG MEDLEMSSTATENE I SAMSVAR MED DIREKTIVETS ARTIKKEL 11

KONGERIKET BELGIA

Artikkel 8 og 9

AIB-Vincotte International
Elektrisch Proeflaboratorium –
Laboratoire d'essais électriques
André Drouartlaan, 27-29 –
Avenue André Drouart, 27-29
B-1160 Brussel – Bruxelles

Alcatel Bell S.A.
Francis Wellesplein, 1
B-2018 Antwerpen

NVBB VZW – ANPI ASBL
Parc Scientifique
B-1348 Louvain-la-Neuve

CEBEC Registered Quality SCRL
Fr. Van Kalkenlaan 9A –
Avenue F. Van Kalken, 9A
B-1070 Brussel – Bruxelles

ISSeP
Zetel van Colfontaine –
Siège de Colfontaine
Rue Grande, 60
B-7340 Pâturages

Proeflaboratorium voor de veiligheid van het elektrisch materieel –
Laboratoire d'essais pour la sécurité du matériel électrique
Zennestraat 17 A –
Rue de la Senne, 17A
B-1000 Brussel – Bruxelles

LABORELEC
Centraal Laboratorium voor Elektriciteit (C.I.E.) –
Laboratoire Central d'Electricité (LCE)
Rodestraat, 125
Rue de Rhode, 125
B-1630 Linkebeek

KONGERIKET DANMARK

Artikkel 8

UL International Demko A/S
Lyskær 8
Postboks 514
DK-2730 Herlev

Artikkel 9

Elektricitetsrådet
Gothersgade 160
DK-1123 København K

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND

Artikkel 8 og 9

TÜV Saarland e. V.
Am TÜV 1
D-66280 Sulzbach

RWTÜV Anlagetechnik GmbH
Kurfürstenstraße 58
D-45138 Essen

TÜV Nord e. V.
TÜV CERT-Zertifizierungsstelle
Große Bahnstraße 31
D-22525 Hamburg

Berufsgenossenschaftliches Institut für
Arbeitssicherheit – BIA
Prüf- und Zertifizierungsstelle im BG-PRÜFZERT
Alte Heerstraße 111
D-53757 Sankt Augustin

Fachausschuss „Druck und Papierverarbeitung“
Prüf- und Zertifizierungsstelle im BG-PRÜFZERT
Rheinstraße 6-8
D-65185 Wiesbaden

Fachausschuss „Nahrungs- und Genussmittel“
Prüf- und Zertifizierungsstelle im BG-PRÜFZERT
Dynamostraße 11
D-68165 Mannheim

⁽¹⁾ EFT L 77 av 26.3.1973.

⁽²⁾ EFT L 220 av 30.8.1993.

TÜV Product Service GmbH
Ridlerstraße 31
D-80339 München

ITS Testing & Certification GmbH
Heilbronner Straße 5
D-70771 Leinfelden-Echterdingen

Landesgewerbeanstalt Bayern
Prüfstelle für Gerätesicherheit
Tillystraße 2
D-90431 Nürnberg

TÜV Rheinland Product Safety GmbH
Am Grauen Stein
D-51105 Köln

Fachauschuß „Elektrotechnik“
Prüf- und Zertifizierungsstelle im BG-PRÜFZERT
Gustav-Heinemann-Ufer 130
D-50968 Köln

Deutsche Prüfstelle für Land- und Forsttechnik
(DPLF)
Weißensteinstraße 70/72
D-34131 Kassel

VDE-VERBAND DER ELEKTROTECHNIK
ELEKTRONIK INFORMATIONSTECHNIK e. V.
Merianstraße 28
D-63069 Offenbach

SLG Prüf- und Zertifizierungs GmbH
Burgstädter Straße 20
D-09232 Hartmannsdorf

Electronic Technology Systems
Dr. Genz GmbH
Storkower Straße 38c
D-15526 Reichenwalde b. Berlin

NEMKO GmbH & Co. KG
Reetzstraße 58
D-76327 Pfinztal

KEMA - IEV
Ingenieurunternehmen für Energieversorgung GmbH
Gostritzer Straße 61-63
D-01217 Dresden

Fachausschüsse „Eisen und Metall III und
Hebezeuge“
Prüf- und Zertifizierungsstelle im BG-PRÜFZERT
Graf-Recke-Straße 69
D-40239 Düsseldorf

TÜV Thüringen Anlagentechnik GmbH
Melchendorfer Straße 64
D-99096 Erfurt

EUROCAT GmbH
Institute for Certification and Testing
Wittichstraße 2
D-64295 Darmstadt

KONGERIKET SPANIA

Artikel 8 og 9

Asociación Española de Normalización y
Certificación AENOR
C/ Génova 6
E-28004 Madrid

Laboratorio General de Ensayo e Investigación de
la Generalitat de Catalunya
LGAI
Ctra. Acceso Facultad de Medicina de la UAB
E-08290 Cerdanyola del Vallès (Barcelona)

Centro de Investigación Tecnológica
LABEIN
Cuesta de Olaveaga, 16
E-48013 Bilbao

Laboratorio Central Oficial de Electrotécnica
LCOE
c/ José Gutiérrez Abascal, nº 2
E-28006 Madrid

Centro de Ensayos, Innovación y Servicios
CEIS
Ctra. de Villaviciosa de Odón a Móstoles Km. 1,700
E-28935 Móstoles (Madrid)

REPUBLIKKEN HELLAS

Artikel 8 og 9

Hellenic Organization for Standardization (ELOT)
Acharnon Street 313
GR-111 45 Athen

C3T SA
Kilkis Industrial Area
PO BOX 50
GR-611 00 Kilkis

Hellenic Electronic Equipment Quality Assurance
Centre (H.E.E.Q.A.C.) SA
6, Ierosolimon Str.
GR-112 52 Athen

Public Power Corporation
Testing, Research and Standards Center
(TRSC/PPC)

9, Leontariou Str., Kanza
GR-153 44 Pallini Attikis

Labor SA
Ethnikis Antistaseos 84
GR-153 44 Pallini Attikis

IRLAND

Artikkel 8 og 9

Enterprise Ireland
Glasnevin
IRL-Dublin 9

REPUBLIKKEN ITALIA

REPUBLIKKEN FINLAND

Artikkel 8 og 9

SGS FIMKO Ltd.
Särkiniementie 3, Box 30
FIN-00211 Helsinki

REPUBLIKKEN FRANKRIKE

Artikkel 8

Laboratoire national d'essais (LNE)
1, rue Gaston Boissier
F-75724 Paris Cedex 15

Laboratoire central des industries électriques
(LCIE)
33, avenue du Général Leclerc - BP 8
F-92266 Fontenay-aux-Roses Cedex

Emitech
3, rue des Coudriers
Z. A de l'Observatoire
F-78180 Montigny-le-Bretonneux

Emitech Atlantique
15, rue de la Claie
Z I Angers-Beaucouzé
F-49070 Beaucouzé

ACTS
Les Peupliers
17, rue du Vertuquet
F-59960 Neuville en Ferrain

SMEE Actions Mesures
Z.I. des Blanchisseries
F-38500 Voiron

Artikkel 9

Union technique de l'électricité (UTE)
33, avenue du Général Leclerc
BP 23
F-92262 Fontenay-aux-Roses Cedex

Artikkel 8 og 9

Istituto elettrotecnico nazionale
Galileo Ferraris - IENGF
Corso Massimo d'Azeglio, 42
I-10125 Torino

Centro elettrotecnico sperimentale italiano
G. Motta S.p.A. - CESI
Via Rubattino, 54
I-20134 Milano

Istituto italiano del marchio de qualità IMQ S.p.A.
Via Quintiliano, 43
I-20138 Milano

Artikkel 8

Agenzia per l'alta tecnologia S.p.A.
CESVIT
Via Pian dei Carpini, 28
I-50127 Firenze

Istituto italiano della saldatura - IIS
Lungobisagno Istria, 15
I-16141 Genova

Tecnos S.r.l.
Via Monte Pelmo, 8
I-33170 Pordenone

Istituto di Recerche e Collaudi M. Massini S.r.l.
Via Moscova, 11
I-20017 Rho (Milano)

Italcert
Viale Sarca, 336
I-20126 Milano
Istituto Ricerche Prove ed Analisi S.r.l. - C.P.M.
Via Artigiani, 63
I-25040 Bienno (BS)

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG

Artikel 8 og 9

Société nationale de certification et d'homologation
S.a.r.l. (SNCH)
11, route de Luxembourg
L-5230 Sandweiler

KONGERIKET NEDERLAND

Artikel 8 og 9

KEMA Quality B.V.
Utrechtseweg 310
NL-6812 AR Arnhem
(Postbus 9035 – NL-6800 ET Arnhem)

TNO E.P.S.
Smidshornweg 18
Postbus 15
NL-9822 ZG Niekerk

Gastec N.V.
Wilmersdorf 50
NL-7327 AC Apeldoorn

KONGERIKET NORGE

Artikel 8 og 9

Det Norske Veritas A/S
Prøvelaboratoriet, Divisjon Norden
Veritasveien 1
Postboks 300
N-1322 Høvik

Nemko AS
Gaustadalleen 30
Postboks 73 Blindern
N-0314 Oslo

REPUBLIKKEN ØSTERRIKE

Artikel 8 og 9

Österreichischer Verband für Elektrotechnik
(ÖVE)
Prüfwesen und Zertifizierung
Kahlenbergerstraße 2b/2/1
A-1190 Wien

Österreichisches Forschungs- und Prüfzentrum
Arsenal G.m.b.H – (ÖFPZ-Arsenal)
Faradaygasse 3
A-1030 Wien

TGM Versuchsanstalt für Elektrotechnik (TGM-
VA/E)
Wexstraße 19-23
A-1200 Wien

Gesellschaft zur Prüfung elektro-
technischer Industrieprodukte GmbH
CTI - Cooperative Testing Institute
Einzingerstraße 4
A-1210 Wien

Technischer Überwachungs-Verein Österreich
TÜV A
Krugerstraße 16
A-1015 Wien

REPUBLIKKEN PORTUGAL

Artikel 8 og 9

Instituto Electrotécnico Português (IEP)
Rua de S. Gens, n.º. 3717
P-4450 Matosinhos

CATIM – Centro de Apoio Tecnológico à Industria
Metalomecânica
Rua dos Plátanos, 197
P-4100 Porto

Artikel 8

Instituto de Soldadura e Qualidade (ISQ)
EN 249 - Km 3, Cabanas - Leião
(Taguspark), Apartado 119
P-2781 Oeiras Codex

Laboratório Industrial da Qualidade (LIQ)
Apartado 228
P-3751 Águeda Codex

KONGERIKET SVERIGE

Artikel 8 og 9

SEMKO AB
Torshamnsgatan 43
Box 1103
S-164 22 KISTA

DET FORENTE KONGERIKET
STORBRIANNIA OG NORD-IRLAND

Artikel 8 og 9

AMTAC Laboratories Ltd.
Norman Road
Broadheath
Altrincham
UK-Cheshire WA14 4EP

Nemko Limited
15 Chelsea Fields Estate
Western Road
UK-London SW19 2QA

ITS Testing and Certification Ltd.
ITS House
Cleeve Road
Leatherhead
UK-Surrey KT22 7SB

TUV Product Service Limited
Segensworth Road
Titchfield
Fareham
UK-Hampshire PO15 5RH

KTL
Saxon Way
Priory Park West
UK-Hull HU13 9PB

SGS United Kingdom Ltd.
South Industrial Estate
Bowburn
UK-Durham DH6 5AD

ASTA Certification Services
ASTA House
Chestnut Field
Rugby
UK-Warwickshire CV21 2TL

British Approvals Board for Telecommunications
(BABT)
Claremont House
34 Molesey Road
Hersham
Walton-on-Thames
UK-Surrey KT12 4RQ

British Approvals Service for Cables
(BASEC)
23 Presley Way
Crownhill
UK-Milton Keynes MK8 0ES

British Electrotechnical Approvals Board (BEAB)
1 Station View
Guildford
UK-Surrey GU1 4JY

BSI Product Services
Maylands Avenue
Hemel Hempstead
UK-Herts HP2 4SQ

Specialised Technology Resources (UK) Ltd.
10 Portman Road
Reading
UK- Berkshire RG30 1EA

TRL Compliance Services Ltd
Safety Division
Moss View
Nipe Lane, Up Holland
UK-West Lancashire WN8 9PY

Technology International (Europe) Ltd.
41-42 Shrivenham Hundred Business Park
Shrivenham
Swindon
UK-Wiltshire SN6 8TZ

Celestica Limited
Westfields House, West Avenue
Kidsgrove
Stoke-on-Trent
UK-Staffordshire ST7 1TL

The Lighting Association
Stafford Park 7
Telford
UK-Shropshire TF3 3BQ

UL International (UK) Ltd
Wonersh House (Building C)
The Guildway
Old Portsmouth Road
Guildford
UK-Surrey GU3 1LR

CCQS (UK) Ltd
18 Creffield Road
UK-London W5 3RD

Denne listen erstatter alle tidligere lister offentliggjort i De Europæiske Fællesskaps Tidende.

Godkjenning av statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikkel 87 og 88**2002/EØS/27/16****Saker der Kommisjonen ikke gjør innsigelse**

Kommisjonen har godkjent fransk støtte til utvikling av fiskeri- og akvakulturnæringen i de oversjøiske departementene, statsstøttenr. N 147/B/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent a portugisisk støtte i forbindelse med første fase i privatiseringen av TAP (Transportes Aéros Portugueses SA), statsstøttenr. N 336/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent fransk støtte til fremme av investeringer med miljøvernformål, statsstøttenr. N 354/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent italiensk støtte for å oppmuntre foretak i Toscana-regionen til å engasjere seg ytterligere i FoU-virksomhet, statsstøttenr. N 414/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent britisk støtte til tilbaketrekking av fiskefartøyer i Skottland, statsstøttenr. N 490/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent irsk støtte til utvikling av næringen for bearbeiding av fiskerivarer og akvakulturprodukter, statsstøttenr. N 526/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent belgisk støtte til fremme av FoU med sikte på regional næringsutvikling, statsstøttenr. N 531/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent irsk støtte til akvakulturnæringen, statsstøttenr. N 547/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent en støtteordning for krise- og omstrukturingsstøtte til foretak i Nord-Irland, statsstøttenr. N 718/A/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent italiensk støtte til fiskeriforetak og skjelloppdrettere i Friuli-Venezia Giulia som erstatning for tap som følge av planteslimforurensning i 2000, statsstøttenr. N 746/B/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk støtte til bearbeiding og markedsføring av fiskerivarer og akvakulturprodukter og anlegg i fiskehavner i Cantabria, statsstøttenr. N 751/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk støtte til fornyelse av fiskeflåten i Cantabria, statsstøttenr. N 753/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk støtte til modernisering og ombygging av fiskefartøyer i Cantabria, statsstøttenr. N 754/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent en østerriksk statsgarantiordning for luftfartsindustrien, statsstøttenr. NN 153/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent en tysk statsgarantiordning for luftfartsindustrien, statsstøttenr. NN 162/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent en spansk støtteordning for akvakulturnæringen i Castile-La Mancha, statsstøttenr. N 506/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent en gresk støtteordning for forskning og utvikling, statsstøttenr. N 547/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk støtte i forbindelse med stans i fisket av lysing (Baskerland), statsstøttenr. N 620/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent portugisisk støtte i forbindelse med stans i fisket av tunfisk (Azorene), statsstøttenr. N 637/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent fransk støtte i form av erstatning for tap som følge av stenging av luftrummet i perioden fra 11. til 14. september 2001, statsstøttenr. N 806/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent irsk støtte til fremme av grønn elektrisitet i Irland, statsstøttenr. N 826/2001 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent irsk regionalstøtte til turistnæringen, statsstøttenr. N 832/2000 (se EFT C 59 av 6.3.2002)

Kommisjonen har godkjent tysk støtte som har til formål å fremme tilgangen på risikokapital for små og mellomstore bedrifter som er økonomisk levedyktige og bidra til omstrukturering av foretak i vanskeligheter, statsstøttenr. N 349/2001 (se EFT C 62 av 9.3.2002)

Kommisjonen har godkjent tysk utviklingsbistand til Indonesia i forbindelse med bygging av et passasjerskip, statsstøttenr. N 612/2001 (se EFT C 62 av 9.3.2002)

Kommisjonen har godkjent britisk støtte til Rolls-Royce til utvikling av to nye motorer med høyt reaksjonstrykk til sivile luftfartøyer, statsstøttenr. N 120/2001 (se EFT C 67 av 16.3.2002)

Kommisjonen har godkjent irsk støtte i form av garantier for lån fra Housing Finance Agency (sosiale boliger), statsstøttenr. N 209/2001 (se EFT C 67 av 16.3.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk støtte til rådgivningstjenester for å bedre den finansielle og tekniske administrasjon av fiskerivirksomheter, statsstøttenr. N 611/B/2001 (se EFT C 67 av 16.3.2002)

Kommisjonen har godkjent tysk støtte i forbindelse med salg av et offentlig foretak til et annet foretak, statsstøttenr. N 804/2000 (se EFT C 67 av 16.3.2002)

Kommisjonen har godkjent nederlandsk støtte i forbindelse med et avfallsdisponeringssystem for papir og kartong, statsstøttenr. NN 87/2000 (se EFT C 67 av 16.3.2002)

Kommisjonen har godkjent britisk støtte i form av strukturelle tiltak i fiskeri- og akvakulturnæringen i Nord-Irland, statsstøttenr. N 180/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent irsk støtte i form av tilskudd til turistinfrastruktur i forbindelse med sports- og fritidsfiske, statsstøttenr. N 436/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent fransk støtte i form av parafiskale avgifter for å finansiere fiskerietvalg, statsstøttenr. N 464/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent portugisisk støtte til Ford Electronica Visteon, statsstøttenr. N 613/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent nederlandsk støtte til fremme av bærekraftig varme, statsstøttenr. N 651/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent irsk støtte for å styrke elektrisitetforsyningssikkerheten i Irland, statsstøttenr. N 6/A/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent britisk støtte til fiskere som frivillig trekker seg tilbake fra laksefiske med nett ved å gi avkall på fisketillatelse eller fiskerettigheter, statsstøttenr. N 719/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent nederlandsk støtte til fremme av sysselsetting og opplæring i provinsen Limburg, statsstøttenr. N 729/1999 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent britisk støtte i forbindelse med en plan for å tilbakekalle fartøyer fra fiskeflåten, statsstøttenr. N 760/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent tysk støtte i form av opprettelse av reserver til finansiering av oppbevaring og disponering av avfall fra kjernekraftverk, statsstøttenr. NN 137/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent italiensk støtte til permanent tilbaketrekking av fiskefartøyer, statsstøttenr. NN 92/2001 (se EFT C 77 av 28.3.2002)

Kommisjonen har godkjent en britisk ordning for handel med utslippstillatelse, statsstøttenr. N 416/2001 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent italiensk investeringsstøtte til Technologie Diesel Italia SpA, Puglia, statsstøttenr. N 510/2001 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk støtte til utbygging av elektrisitetsnettet i Murcia-regionen, statsstøttenr. N 585/2001 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent italiensk støtte til fremme av kombinert transport i den autonome provinsen Bolzano-Alto-Adige, statsstøttenr. N 638/2001 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent østerriksk støtte i form av subsidierte lån til transportnæringen for å oppmuntre til omlegging av transport fra vei til jernbane eller innlands vannvei, statsstøttenr. N 644/2001 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent nederlandsk støtte for å stimulere til forskning på kjeder og nettverk av virksomheter for å bedre nederlandsk konkurransevne og redusere regionale økonomiske flaskehals, statsstøttenr. N 652/2001 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent en italiensk støtteordning for forskning og utvikling i Calabria, statsstøttenr. N 716/2000 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent støtte til private jernbaner i Danmark, statsstøttenr. N 784/2001 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent miljøvernretningslinjene for den østerrikske delstaten Niederösterreich, statsstøttenr. N 850/2001 (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent tysk støtte til opprettelse av en ny jernbanelinje mellom München og Verona med sikte på å føre trafikk over fra vei til jernbane, statsstøttenr. NN 134/2002 (ex N 841/2001) (se EFT C 88 av 12.4.2002)

Kommisjonen har godkjent italiensk boligstøtte for arbeidstakere fra land utenfor Fellesskapet, statsstøttenr. N 599/A/2001 (se EFT C 89 av 13.4.2002)

Kommisjonen har godkjent italiensk regionalstøtte til store foretak i Calabria, statsstøttenr. 648/2000 (se EFT C 89 av 13.4.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk støtte til filmproduksjon og annen audiovisuell produksjon, statsstøttenr. N 698/2001 (se EFT C 89 av 13.4.2002)

Kommisjonen har godkjent en endring i Nederlands regionale investeringsprosjekter for 2000, statsstøttenr. N 831/2001 (se EFT C 89 av 13.4.2002)

Kommisjonen har godkjent fransk støtte til foretaket ATMEL Rousset SA, statsstøttenr. N 434/2001 (se EFT C 96 av 20.4.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk støtte til skipsrederiet Trasmediterranea, statsstøttenr. NN 48/2001 (se EFT C 96 av 20.4.2002)

Kommisjonen har godkjent nederlandsk støtte til fremme av teknologisk samarbeid innenfor rammen av Cluster-programmet 2000-2005, statsstøttenr. N 131/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent spansk sysselsettings- og investeringsstøtte i regionen Valencia, statsstøttenr. N 141/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent østerriksk støtte i form av garantier i reformland, statsstøttenr. N 212/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent tysk støtte til FoU-prosjekter innen utvikling av bedre organisering av arbeidsplassen, statsstøttenr. N 262/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent gresk støtte til investering i bærekraftig energi, statsstøttenr. N 323/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent en østerriksk støtteordning for turistnæringen i Burgenland, statsstøttenr. N 689/2000 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent tysk støtte til fremme av forsknings- og utviklingsprosjekter på området optisk teknologi, statsstøttenr. N 694/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent belgisk investeringsstøtte for mellomstore bedrifter i Flandern, statsstøttenr. N 714/2000 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent en ordning for krisestøtte og omstrukturingsstøtte i Nord-Irland, statsstøttenr. N 717/A/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent det tyske FoU-prosjektet "Optimering av utviklingen og produksjonen av små og mellomstore spesialfartøyer for å redusere kostnadene ved Peene-Werft GmbH med 30 %", statsstøttenr. N 725/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent gresk støtte til fremme av FoU i nyopprettede foretak (PAV-NE), statsstøttenr. N 760/2000 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent finsk støtte til et kompostanlegg i Åland, statsstøttenr. N 770/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent finsk støtte i form av tilskudd til passasjerskip, statsstøttenr. N 801/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent den tyske delstaten Mecklenburg-Vorpommerns program for å fremme teknologi og innovasjon, statsstøttenr. N 814/2000 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent britisk støtte til luftfartsselskaper som erstatning for tap som følge av stengingen av luftrummet fra 11. til 14. september 2001, statsstøttenr. N 854/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent britisk krisestøtte til Railtrack plc, under administrasjon, statsstøttenr. NN 170/2001 (se EFT C 98 av 23.4.2002)

Kommisjonen har godkjent portugisisk støtte til fiskerinæringen i Azorene, statsstøttenr. N 515/2001 (se EFT C 100 av 25.4.2002)

Kommisjonen har godkjent en tysk støtteordning til fremme av fornybar energi i Rheinland-Pfalz, statsstøttenr. N 628/2001 (se EFT C 100 av 25.4.2002)

Kommisjonen har godkjent en endring i den finske loven om regional transportstøtte, statsstøttenr. N 862/2001 (se EFT C 100 av 25.4.2002)

Kommisjonen har godkjent gresk støtte i forbindelse med beskatning av utenlandske forretnings- og industrivirksomheter som omfattes av lov nr. 89/67, statsstøttenr. E 4/2000 (se EFT C 108 av 4.5.2002)

Kommisjonen har godkjent tysk støtte i form av tilskudd til gjenvinning av spillolje, statsstøttenr. N 387/2001 (se EFT C 108 av 4.5.2002)

Kommisjonen har godkjent østerriksk investeringsstøtte til EKSF-stålforetaket Böhler Bleche GmbH, statsstøttenr. NN 131/2000 (se EFT C 108 av 4.5.2002)

Kommisjonen har godkjent britisk støtte i forbindelse med forsikring av luftfartsselskaper, statsstøttenr. NN 90/2001 (se EFT C 108 av 4.5.2002)

Teksten til disse vedtakene i gyldig språkversjon, der alle fortrolige opplysninger er fjernet, foreligger på

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids